
DIGITALIZACIJA POSLOVANJA OD NAROČILA DO PLAČILA

Standardizacija eRačunov in eNaročanja

READINESS OF SLOVENIAN
E-INVOICING
ROSE 2

Sofinancirano s pomočjo Instrumenta
za povezovanje Evrope Evropske unije

KOLOFON

Digitalizacija poslovanja od naročila do plačila

UREDNIK

Rok Bojanc

AVTORJI BESEDIL

Rok Bojanc, Igor Zorko, Anja Adlešič, Anka Zorko, Dušan Zupančič, Tina Šinkovec, Darinka Arh Pilih, Maruša Boh

ZALOŽNIKA

Gospodarska zbornica Slovenije,
Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana

ZZI d.o.o.,

Pot k sejmišču 33, 1231 Ljubljana-Črnuče

IZDAJATELJI

Gospodarska zbornica Slovenije,
Uprava Republike Slovenije za javna plačila,
ZZI d.o.o.

PREVOD

MultiLingual pro d.o.o.

OBLIKOVANJE

Emporij d.o.o.

TISK

Tiskarna KOM, Miha Košenina s.p.

OBJAVA

Center za ePoslovanje Slovenije, www.epos.si

1. IZDAJA

Naklada: 1.500 izvodov

Publikacija je brezplačna.

Ljubljana, september 2020

Sofinancirano s pomočjo Instrumenta
za povezovanje Evrope Evropske unije

“The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and do not necessarily reflect the opinion of the European Union.”

KAZALO VSEBIN

- 5 Stanje v Sloveniji
- 11 Razvoj ePoslovanja v Sloveniji
- 17 Projekt ROSE 2
- 19 Center za ePoslovanje Slovenije
- 23 Standardizacija dokumentov eSLOG
- 27 Od naročila do plačila – eNaročanje
- 31 Prednosti eNaročanja
- 33 Dokumenti v procesu eNaročanja
- 37 Hramba eDokumentov
- 39 Kako začeti
- 43 Priporočila za izbiro ponudnikov ePoslovanja
- 47 Stanje z eRačuni v sosednjih državah
- 51 Kdo je kdo

STANJE V SLOVENIJI

UPORABLJENI STANDARD

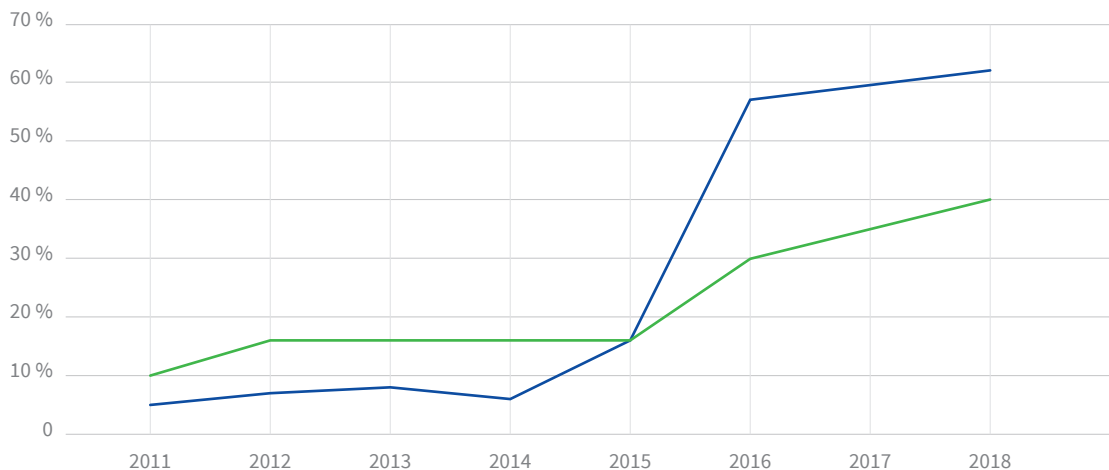
V Sloveniji se za ePoslovanje B2B, B2G in B2C uporablja enoten standard za elektronske dokumente eSLOG, pri čemer je javni sektor usklajen z gospodarstvom.

IZDAJA IN PREJEM eRAČUNOV V PODJETJIH

Izdaja in prejem eRačunov v podjetjih

računi v standardizirani strukturirani elektronski obliki primerni za samodejno obdelavo

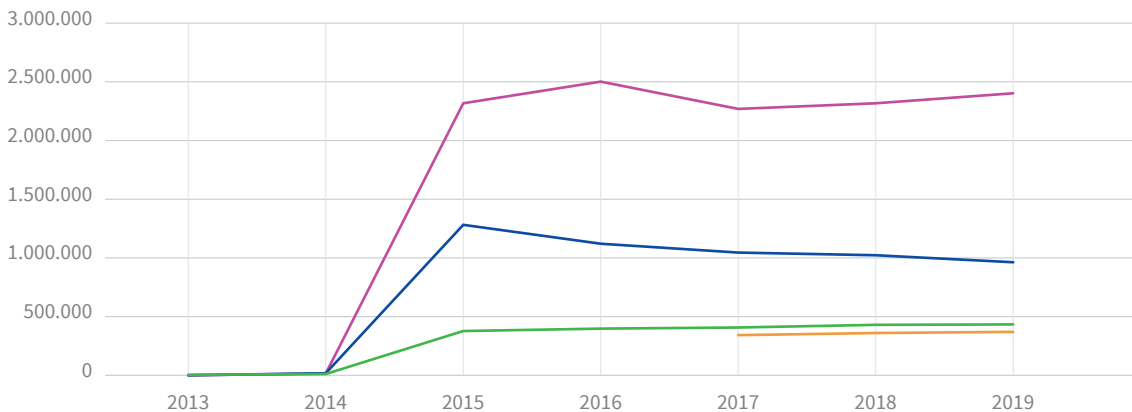

vir: SURS

● Izdaja eRačunov ● Prejem eRačunov

PODATKI O eRAČUNIH ZA PRORAČUNSKÉ UPORABNIKE

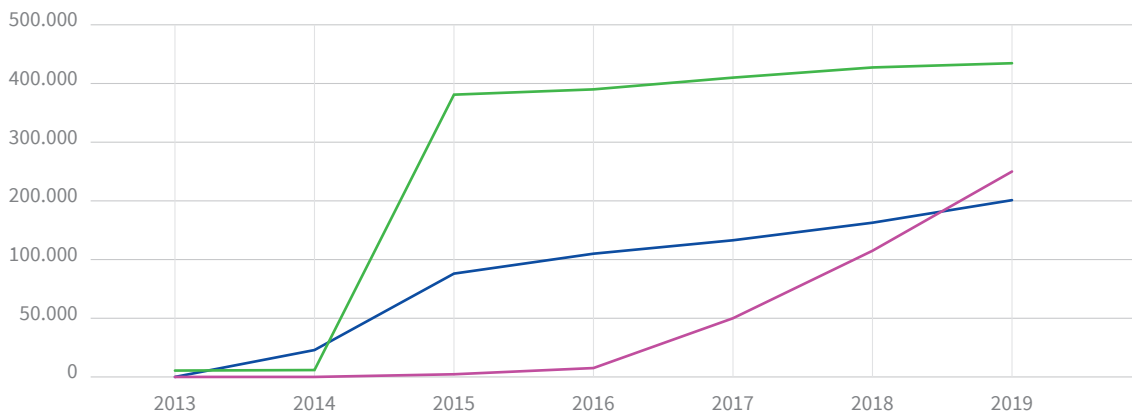
Prejeti eRačuni

vir: UJP

Ponudniki ePoti Banke Izmenjava med proračunskimi uporabniki Portal UJP eRačun

Izdani eRačuni

vir: UJP

Ponudniki ePoti Banke Izmenjava med proračunskimi uporabniki

Uporaba eRačunov v Sloveniji stalno narašča, pri čemer je bil največji porast v letu 2015 z zakonsko obveznim prejemom eRačunov za vse proračunske uporabnike. Večina podjetij izdaja eRačune, vendar ne vsem prejemnikom.

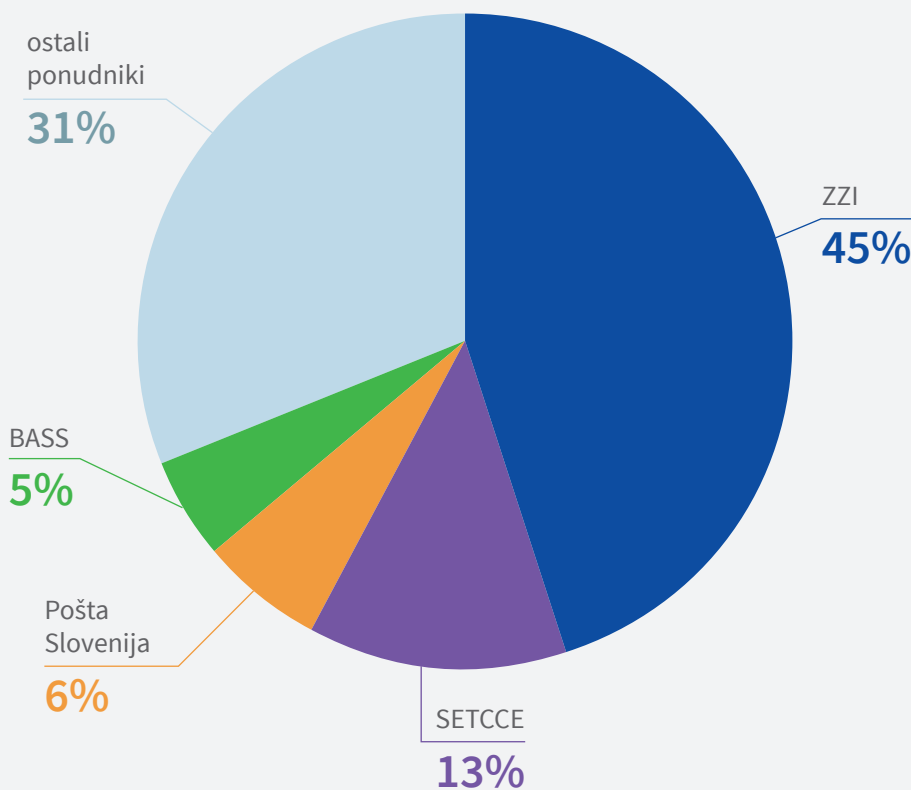
Kljub temu, da je bilo v preteklih letih narejenih veliko korakov k celovitemu ekosistemu, kjer bi vsak na enostaven način lahko drug drugemu izdajal in pošiljal eRačune, do množične uporabe eRačunov

med gospodarskimi subjekti še ni prišlo. Zato bi bila za bolj množično uporabo eRačunov zelo dobrodošla dodatna zakonska spodbuda s strani države.

Največ računov se izmenja preko ponudnikov varnih ePoti, sledi izmenjava preko bank.

Izmenjava preko ponudnikov ePoti

Podatki za obdobje od 2016 do 2019

vir: UJP

POMEMBNI DOGODKI ePOSLOVANJA V SLOVENIJI

2001

Vzpostavitev projekta
eSLOG

2003

Začetek uporabe
standardov eSLOG

2005

Množična uporaba
eSLOG eRačuna
med podjetji

2018

Zaključek projekta ROSE
(eSLOG 2.0 račun, eRegister, PEPPOL)

2015

Fiskalizacija
računa

READINESS OF SLOVENIAN
E-INVOICING
ROSE

2019

Vzpostavljen Center za
ePoslovanje Slovenije (EPOS)

2019

Začetek uporabe
eSLOG 2.0 računa

Center za
ePoslovanje Slovenije

2009

Začetek certifikacije
ponudnikov za eHrambo

2010

Uvedba izmenjave eRačunov
med proračunskimi uporabniki

1. 1. 2015

Obvezen prejem eRačunov
za proračunske uporabnike

2012

Ustanovitev Nacionalnega
forumu za eRačun

Slovenski forum
za eRačun

2020

Zaključek projekta ROSE2 (eSLOG 2.0
naročilo, potrditev naročila in dobavnica)

READINESS OF SLOVENIAN
E-INVOICING
ROSE 2

01. 10. 2020

Uporaba le
eSLOG 2.0 računa

RAZVOJ ePOSLOVANJA V SLOVENIJI

VSE SE ZAČNE Z eSLOG-om

Začetki ePoslovanja v Sloveniji segajo v leto 2001, ko je Gospodarska zbornica Slovenije na pobudo podjetij začela izvajati projekt eSLOG »Elektronsko poslovanje slovenskega gospodarstva«. V projekt so se vključili strokovnjaki iz več kot 90 podjetij s ciljem priprave in uveljavitve standardov za elektronsko poslovanje podjetij, ki vključujejo naročilnico, dobavnico in račun v obliki .XML. V okviru projekta eSLOG so bili objavljeni standardi eSLOG 1.3, ki so se po letu 2003 začeli uporabljati za poslovanje med podjetji.

Izmed dokumentov eSLOG so se najbolj uveljavili eRačuni. Prva so jih začela uporabljati podjetja, ki množično izstavljajo račune: komunikacijski operaterji, energetska podjetja in podjetja v okviru trgovskih verig. Po letu 2005 pa so se v Sloveniji začeli množično uporabljati eSLOG 1.5 eRačuni tudi v drugih podjetjih.

Izmenjava eRačunov in drugih eDokumentov se je že takrat izvajala večinoma prek ponudnikov storitev varnih elektronskih poti (oziroma ponudniki ePoti), ki so nastopali v vlogi poštarjev za eDokumente. Tako so lahko končni uporabniki hitro, kakovostno in preprosto uvedli ePoslovanje med podjetji in drugimi organizacijami. Zakonsko je urejen tudi instrument certifikacije ponudnikov za verodostojno eHrambo eDokumentov.

Končni uporabniki so lahko hitro, kakovostno in preprosto uvedli ePoslovanje med podjetji in drugimi organizacijami.

Leta 2010 je Uprava Republike Slovenije uvedla izmenjavo eRačunov med proračunskimi uporabniki, od leta 2012 naprej izmenjavo med proračunskimi uporabniki, poslovnimi subjekti in fizičnimi osebami, in sicer z vključitvijo v medbančni sistem izmenjave eRačunov prek Bankarta, ter od 2014 naprej prek preostalih ponudnikov ePoti.

USTANOVI SE NACIONALNI FORUM

Leta 2012 sta Gospodarska zbornica Slovenije in Uprava Republike Slovenije za javna plačila na pobudo Evropske komisije ustanovili Nacionalni forum za eRačun z namenom, da bi prevzeli aktivno vodstvo in koordinacijsko vlogo pri popularizaciji in uvajanju pozitivnih učinkov eRačunov.

Glavna cilja Nacionalnega foruma za eRačun sta spodbujanje uporabe in doseganje kritične mase uporabnikov v procesu izmenjave eRačunov, ki se bo prilagodila sodobnejšemu in poenostavljenemu načinu poslovanja. Vodenje Nacionalnega foruma sta takrat prevzela Aleksandra Miklavčič (UJP) in Dušan Zupančič (GZS)¹.

V Nacionalnem forumu sodeluje več kot 160 strokovnjakov iz gospodarstva, državne uprave, univerzitetnega okolja in iz bančnega sektorja. Nacionalni forum aktivno sodeluje v Evropskem forumu za eRačune EMSFel, ki deluje znotraj Evropske komisije.

¹ Od leta 2018 naprej Nacionalni Forum za eRačune vodita Jorgo Bertalanič (UJP) in Rok Bojanc (ZZI).

OBVEZNI eRAČUNI ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE

Pomemben mejnik je 1. januar 2015. Od takrat naprej vsi proračunski uporabniki sprejemajo le eRačune. Zakonodaja² predpisuje uporabo strukturiranih eRačunov v obliki .XML po standardu eSLOG, pri čemer lahko pošiljatelj priloži še vizualizacijo računa v obliki .PDF in druge poljubne priloge.

Od 1. januarja 2015 vsi proračunski uporabniki sprejemajo le eRačune.

Izmenjava eRačunov s proračunskimi uporabniki poteka izključno prek enotne vstopne in izstopne točke Uprave Republike Slovenije za javna plačila (UJP).

Izdajatelji lahko eRačune proračunskim uporabnikom pošiljajo prek ponudnikov ePoti iz gospodarstva in bančnega omrežja, ki imajo z UJP sklenjeno pogodbo o izmenjavi eRačunov, manjši izdajatelji pa lahko eRačun ročno vnesejo na spletnem portalu UJP.

Na osnovi izkušenj iz prakse uporabe eRačunov smo v Sloveniji dopolnjevali standard za eRačun in v standard eSLOG 1.6, ki je bil razvit v letu 2015, dodali parametre za davčno potrjevanje računov.

IZMENJAVA eDOKUMENTOV PREK PONUDNIKOV

Za Slovenijo je še posebej pozitivno, da je na področju izmenjave eRačunov podprla t. i. model sodelovanja s štirimi koti (angl. 4-corner model), v katerem se eRačuni in drugi eDokumenti izmenjujejo prek ponudnikov elektronskih poti (omrežij elzmenjave).

Pošiljatelj in prejemnik tako lahko uporabljata vsak svojega ponudnika ePoti, saj se ponudniki med seboj povezujejo. Da se pri vseh ponudnikih zagotovi osnovna raven zanesljivosti, kakovosti in varnosti, je Nacionalni forum v letu 2015 pripravil Kodeks ponudnikov ePoti, ki to raven opredeljuje.

Največ eRačunov v gospodarstvu se v Sloveniji izmenjuje prek omrežja bizBox ponudnika ZZI in bančnega omrežja Bankart.

² Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU-1).

VSESPLOŠNA PODPORA V PROGRAMSKIH REŠITVAH

Ponudniki programskih rešitev za podjetja (ERP-rešitve) in računovodskih programov so standard eSLOG množično podprli, tako da je poslovanje z eSLOG eRačuni mogoče dejansko v katerem koli programu. Čedalje več ponudkov pa že podpira tudi druge dokumente eSLOG, kot sta naročilo in dobavnica.

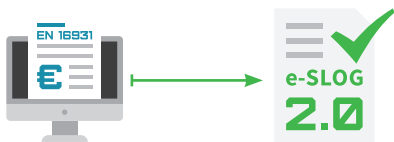

Za delovanje in preprosto vsesplošno uporabo ePoslovanja v Sloveniji je zelo pomembno, da so vsi večji slovenski ponudniki programskih rešitev svoje rešitve integrirali s storitvami elzmenjave, ki jih zagotavljajo ponudniki ePoti.

Tako končnim uporabnikom za pošiljanje in prejemanje eRačunov ter drugih poslovnih dokumentov omogočajo popolno avtomatizacijo procesov, saj jim ni treba uporabljati dodatnih programskih rešitev, v katere bi ročno kopirali, uvažali ali izvažali dokumente, ampak vse postopke izvajajo prek obstoječih programskih rešitev, ki jih že uporabljajo v podjetju.

EVROPSKI STANDARD ZA eRAČUN

Zelo pomemben korak k čezmejnemu poslovanju z eRačuni je prinesla direktiva 2014/55/EU o izdajanju elektronskih računov pri javnem naročanju, ki uprva enoten evropski standard za eRačune.

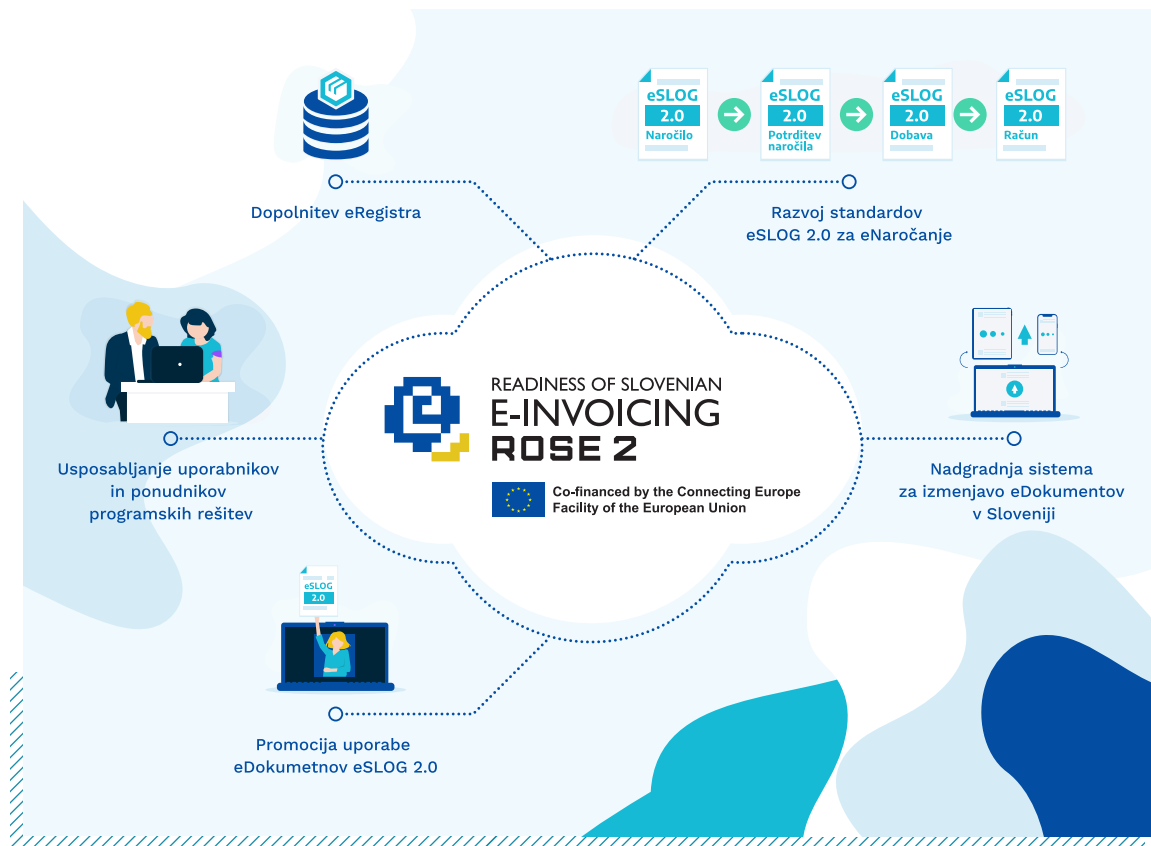
Za uvedbo evropskega semantičnega standarda EN 16931-1 v Sloveniji je bil leta 2017 vzpostavljen projekt ROSE »Readiness Of Slovenian E-invoicing«³. Eden izmed osnovnih ciljev projekta je nadgradnja standarda eSLOG eRačun na različico 2.0, ki je skladna z evropskim standardom.

Projekt je vključeval tudi vzpostavitev eRegistra prejemnikov eRačunov, nadgradnjo okolja za izmenjavo eRačunov, vključitev Slovenije v evropsko omrežje PEPPOL⁴ za izmenjavo eRačunov ter promocijske aktivnosti v obliki konferenc in delavnic.

³ Projekta ROSE in ROSE 2 sta sofinancirana prek Instrumenta za povezovanje Evrope (CEF).

⁴ V Sloveniji delujeta dve certificirani dostopni točki PEPPOL, UJP za proračunske uporabnike in ZZI za preostale uporabnike.

NADALJNI KORAKI

V letu 2019 je pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije zaživel Center za ePoslovanje Slovenije – EPOS, ki združuje različne aktivnosti na področju ePoslovanja, ki so se do takrat izvajale ločeno. Nacionalni forum se aktivno vključuje v tehnične odbore Slovenskega inštituta za standardizacijo (SIST) in Evropskega odbora za standardizacijo (CEN). Na letnem srečanju v letu 2019 Nacionalni forum predlaga, da se v Sloveniji zakonsko uredi obvezna izmenjava eRačunov med pravnimi subjekti.

V letu 2020 se konča projekt ROSE 2 »Readiness Of Slovenian e-Invoicing 2«, v katerem so na različico 2.0 nadgrajeni tudi preostali dokumenti eSLOG: naročilo, potrditev naročila in dobavnica.

Od 1. 10. 2020 je v veljavi le eSLOG eRačun 2.0, saj se e-SLOG eRačun 1.6 in 1.6.1 prenehata uporabljati.

PROJEKT ROSE 2

READINESS OF SLOVENIAN
**E-INVOICING
ROSE 2**

S projektom ROSE 2 »Readiness Of Slovenian E-invoicing 2« nadgrajujemo rezultate projekta ROSE z namenom omogočiti avtomatizacijo celotnega procesa – od naročila do plačila v javnem sektorju in gospodarstvu.

Projekt »Readiness Of Slovenian E-Invoicing 2« (2019-SI-IA-0006) je sofinanciran prek Instrumenta za povezovanje Evrope (CEF). CEF Telecom je ključni instrument EU za podporo čezmejnemu stiku med javnimi upravami, podjetji in državljani, in sicer prek uporabe digitalne storitvene infrastrukture (DSI) in širokopasovnih omrežij.

Podprti projekt bo prispeval k ustvarjanju evropskega ekosistema medsebojno kompatibilnih in povezanih digitalnih storitev, ki oblikujejo enotni digitalni trg.

Na projektu sodelujejo Uprava Republike Slovenije za javna plačila, Gospodarska zbornica Slovenije, ZZI, d. o. o., Mojdenar IT, d. o. o., in Vinibis, d. o. o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA JAVNA PLAČILA

Gospodarska
zbornica
Slovenije

mojdenar IT

uporabne programske rešitve

Učinki projekta

Priprava standardiziranih elektronskih dokumentov za **naročilnico** in **dobavnico** v eSLOG 2.0.

Nadgradnja nacionalnega eRegistra

prejemnikov eRačunov, da bo poleg podatkov o eRačunih vseboval tudi podatke o eNaročilnicah in eDobavninah.

Promocija uporabe elektronskih dokumentov eSLOG 2.0 v procesih eNaročanja.

Usposabljanje uporabnikov in ponudnikov programskih rešitev za delo z eSLOG 2.0.

Nadgradnja sistema UJP z **izmenjavo eDokumentov s proračunskimi uporabniki** s celovito podporo eSLOG 2.0 eDokumentov.

Nadgradnja sistema za **izmenjavo eDokumentov za poslovne subjekte** s celovito podporo eSLOG 2.0 eDokumentov in procesov eNaročanja.

CENTER ZA ePOSLOVANJE SLOVENIJE

Center za ePoslovanje Slovenije (EPOS) nudi podjetjem, drugim organizacijam in posameznikom na enem mestu zbrane vse pomembne informacije in pomoč za uvedbo in učinkovito izvajanje ePoslovanja.

Vzpostavitev Centra za ePoslovanje izhaja iz projekta eSLOG, delovanja Slovenskega nacionalnega foruma za eRačune, sodelovanja z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter drugih iniciativ za zagotavljanje in spodbujanje uvajanja ePoslovanja v slovenskem gospodarstvu. Osrednji cilj programa Centra je dviganje konkurenčne prednosti slovenskega gospodarstva s spodbujanjem uvajanja dematerializiranega poslovanja v vsa slovenska podjetja in organizacije javne uprave.

Center za ePoslovanje Slovenije

Center za ePoslovanje ima ambiciozen cilj, tj. da Slovenija ostane ena izmed vodilnih držav v EU na področju ePoslovanja, kar bomo dosegli s pospešenim uvajanjem standardov ePoslovanja ter z učinkovito podporo in promocijo v gospodarstvu. S tem bomo vplivali na podjetja v različnih panogah, da se hitreje odločajo za ePoslovanje.

Glavni cilji Centra za ePoslovanje do leta 2022

50-odstotno povečanje obsega ePoslovanja B2B;

razvoj nove različice poslovnih eDokumentov (naročilnica, potrditev naročila, dobavnice) na osnovi EU-standardov;

razvoj in ponujanje storitev za ePoslovanje;

vpeljava varnih standardiziranih ePoti za fizične osebe (povezava na standarde eVročanja);

uvajanje standardov ePoslovanja v celotno dobavno verigo javne uprave.

Področja delovanja Centra

- Standardizacija elektronskih dokumentov (eSLOG, sodelovanje v SIST, CEN)
- Nacionalni register ePoslovanja
- Nacionalni forum za eRačune
- Priporočila in dobre prakse za pošiljanje, izmenjavo, prejem in za hrambo poslovnih eDokumentov
- Raziskave na področju ePoslovanja
- Sodelovanje in mreženje s ključnimi deležniki ePoslovanja v Sloveniji in tujini

Spletna stran Centra za ePoslovanje Slovenije je www.epos.si

NACIONALNI REGISTER ePOSLOVANJA (eREGISTER)

Ena izmed večjih ovir pri širjenju uporabe eRačunov in drugih eDokumentov v Sloveniji je, da izdajatelj težko na preprost način ugotovi, kateremu izmed svojih prejemnikov lahko pošlje eRačun, eNaročilo ali eDobavnico in kateremu ne.

Za rešitev te problematike je vzpostavljen Nacionalni register ePoslovanja⁵, ki vsebuje seznam podjetij in drugih organizacij, ki lahko in želijo prejemati eRačune ter druge eDokumente po varnih elektronskih poteh.

eRegister je namenjen predvsem izdajateljem, ki lahko na podlagi podatkov v eRegistru avtomatizirajo proces pošiljanja eRačunov in drugih eDokumentov. Na primer: podjetje, ki želi pošiljati eRačune svojim kupcem, lahko v eRegistru na hiter in preprost način poišče prejemnike in pridobi podatke o tem, kdo prejema eRačune, v katerem standardu, na kakšen način in prek katerega ponudnika.

eRegister je odprt in omogoča ponudnikom poslovnih programskih rešitev, da integrirajo funkcionalnosti eRegistra v svoje programske rešitve in s tem omogočijo avtomatizacijo pri izdaji eRačuna, eNaročila ali eDobavnice. Podjetja se kot prejemniki v eRegister lahko vpišejo sama ali pa to za njih opravi njihov ponudnik. Skozi projekt ROSE 2 je izvedena nadgradnja eRegistra, da poleg eRačunov podpira tudi druge eDokumente (eNaročilo, ePotrditev naročila in eDobavnica).

⁵ V sklopu projekta ROSE je bil vzpostavljen Nacionalni register prejemnikov eRačunov. Register je bil kasneje, z nadgrajenimi funkcionalnostmi v projektu ROSE 2, preimenovan v Nacionalni register ePoslovanja.

STANDARDIZACIJA DOKUMENTOV eSLOG

POMEN STANDARDIZACIJE

Standardi pomembno vplivajo na poslovanje podjetij in javne uprave. Omogočajo namreč urejeno in skladno poslovanje interno znotraj organizacije ter medorganizacijsko s partnerji, z dobavitelji, s kupci in z državo. Prek vključevanja in uporabe harmoniziranih standardov v EU-zakonodaji je podjetjem omogočeno usklajeno delovanje na enotnem digitalnem trgu.

Poleg tega imajo standardi pomembno vlogo pri spodbujanju ter razumevanju uporabe novih tehnologij ali preoblikovanju obstoječih tehnologij in sistemov v nove, inovativne sisteme ter njihovo kombiniranje z drugimi tehnologijami. Inovacije in uporaba naprednih tehnologij zagotavljajo podporo pri izzivih, ki jih postavljajo globalni trg, družba in gospodarstvo.

Evropska komisija je opredelila pet prednostnih področij za enotni digitalni trg (te so: 5G, računalništvo v oblaku, kibernetika varnost, masovni podatki in internet stvari), pri čemer je standardizacija prepoznana kot najpomembnejši element za dokončno oblikovanje enotnega digitalnega trga.

Pet prednostnih področij za enotni digitalni trg

5G

Masovni podatki

Kibernetika varnost

Internet stvari

Računalništvo v oblaku

INTEROPERABILNOST – POVEZLJIVOST

Standardi opredeljujejo, kako naj sistemi, procesi, storitve ali metode izpolnjujejo tehnične zahteve ali zahteve po kakovosti.

Pri tem eno ključnih zahtev predstavljata združljivost in interoperabilnost med sistemi, procesi ali storitvami. Interoperabilnost je sposobnost nemotenega izvajanja poslovnih procesov prek organizacijskih meja, ki se doseže z razumevanjem, kako se lahko poslovni procesi v različnih podjetjih medsebojno povežejo. Splošni cilj interoperabilnosti je omogočiti dosledno predstavitev informacij med poslovnimi sistemi, ne glede na uporabljeno tehnologijo, aplikacijo ali platformo. Tako podjetja lahko prenašajo in uporabljajo informacije prek več različnih tehnologij in sistemov, kar podjetjem omogoča ne samo medsebojno elektronsko komunikacijo, ampak medsebojno komunikacijo na način, da delujejo kot ena velika »virtualna organizacija«.

Interoperabilnost je ključna za vzpostavitev in učinkovit razvoj ePoslovanja, obenem pa pospešuje konkurenčnost in spodbuja mrežne učinke. Trenutno je ravno pomanjkanje interoperabilnosti ena izmed največjih ovir za ePoslovanje, še zlasti pri poslovanju malih in srednje velikih podjetij. Zato je uporaba standardiziranih dokumentov tako zelo pomembna.

Za učinkovito ePoslovanje je ključnega pomena, da se lahko informacije prenašajo, obdelujejo in uporabljajo med poslovnimi informacijskimi sistemi v različnih organizacijah, ne glede na njihovo tehnologijo, uporabo ali platformo. Da se to omogoči, je pomembna standardizacija izmenjanih informacij na ravni vsebine (semantike), oblike (sintakse) in načina izmenjave informacij.

eSLOG

Na področju ePoslovanja so v Sloveniji vsesplošno razširjeni in uporabljeni standardi eSLOG za elektronske dokumente, ki enakovredno zamenjujejo papirne račune, naročilnice in dobavnice.

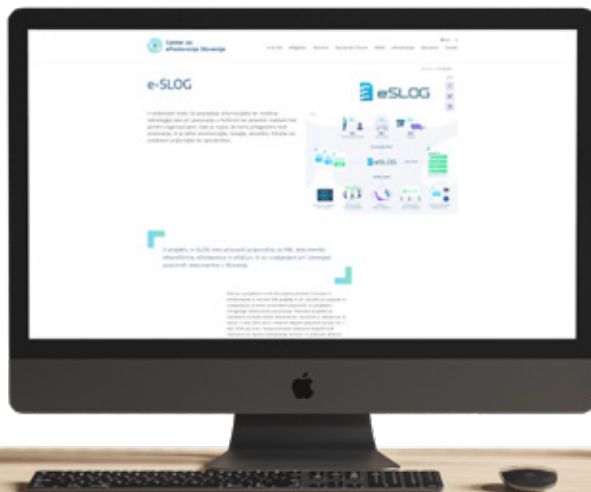
eSLOG je podprt v vseh uveljavljenih poslovnih informacijskih sistemih, ki so v uporabi v Sloveniji.

eSLOG je danes standard za izmenjavo poslovnih dokumentov, ki je podprt v vseh uveljavljenih poslovnih informacijskih sistemih, ki so v uporabi v Sloveniji, in je osnovni standard, ki ga za izmenjavo informacij uporabljajo podjetja in javna uprava. Ponudniki programskih rešitev so standarde eSLOG podprli v svojih programskih rešitvah. Zanesljivo in varno izmenjavo eDokumentov med naročnikom in dobaviteljem pa zagotavljajo ponudniki ePoti.

Trenutno najbolj razširjeni dokumenti eSLOG so eRačuni, nekateri ponudniki programskih rešitev pa so v svojih rešitvah že uvedli preostale dokumente eSLOG za naročilnico in dobavnico.

Interoperabilnost med dokumenti eSLOG in drugimi standardiziranimi eDokumenti, ki se uporabljajo v drugih državah, omogočajo ponudniki ePoti prek preslikav med standardi. Ponudnik ePoti dokument, ki ga je poslal pošiljatelj, pretvori v standard oziroma sintakso, ki jo sprejema prejemnik. Tako se pošiljatelju in prejemniku ni treba predhodno dogovarjati za uporabo istega standarda za eDokumente, ampak lahko vsak uporablja standard, ki ga že uporablja pri svojem poslovanju. Preslikave med standardi močno olajšajo semantični standardi, kot je EN 16931 za eRačun, ki opredeljujejo nabor podatkov, ki jih mora vsak dokument vsebovati.

Dokumentacija eSLOG je na voljo na spletni strani
www.epos.si/eslog

OD NAROČILA DO PLAČILA – eNAROČANJE

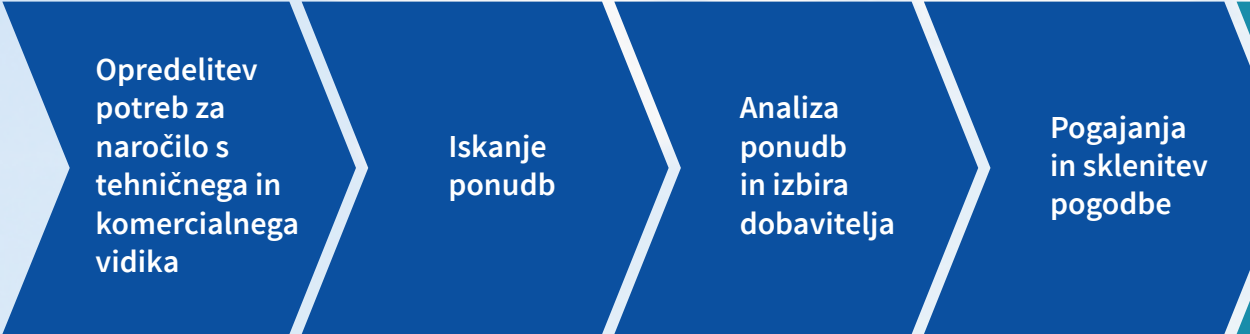
Podjetja poskušajo optimizirati notranje procese na vseh področjih. Za doseganje večje odzivnosti in hitrosti odločanja glede na potrebe trga je nujno digitalizirati tudi zunanje procese s partnerji. Elektronska izmenjava eDokumentov, samodejne obdelave informacij in pametno odločanje na podlagi podatkov trgov so postali pomembni gradniki poslovanja učinkovitih podjetij.

Vsaka organizacija v javnem ali zasebnem sektorju je odvisna od materialov in storitev, ki jih dobavljajo druga podjetja ali organizacije. Nabava je zato ena izmed osnovnih funkcij vsakega podjetja. Najpogostejše se cilj nabave definira kot preskrbo pravih materialov ali storitev, v pravi količini, ob pravem času, na pravo mesto, iz pravega vira, po pravi ceni.

V zadnjih letih se nabavni procesi v gospodarstvu zelo spreminjajo. Pri upravljanju proizvodnih verig se vedno bolj uveljavljajo načela vitke proizvodnje. To pomeni, da se zmanjšujejo zaloge, da dobavitelji dostavljajo svoje izdelke dejansko na proizvodne linije ter se zato skrajšuje čas med naročilom in dobavo.

Tudi velika trgovska podjetja zaradi velikega števila dobaviteljev in zmanjševanja vmesnih skladišč ne morejo več naročati v papirni obliki. Zato postaja avtomatizirano naročanje z elektronskimi dokumenti realnost in vedno bolj neizogibno, saj se vseh teh procesov ne da več izvajati s papirnim naročanjem. Nabavni proces je običajno sestavljen iz več faz oziroma stopenj.

V projektu ROSE 2 se je z nadgradnjo standardiziranih eDokumentov za eNaročanje omogočilo avtomatizirane procese ePoslovanja podjetij in javne uprave od naročila, dobave, izstavitve računa do plačila z elektronsko izmenjavo eDokumentov prek varnih elektronskih poti.

Opredelitev
potreb za
naročilo s
tehničnega in
komercialnega
vidika

Iskanje
ponudb

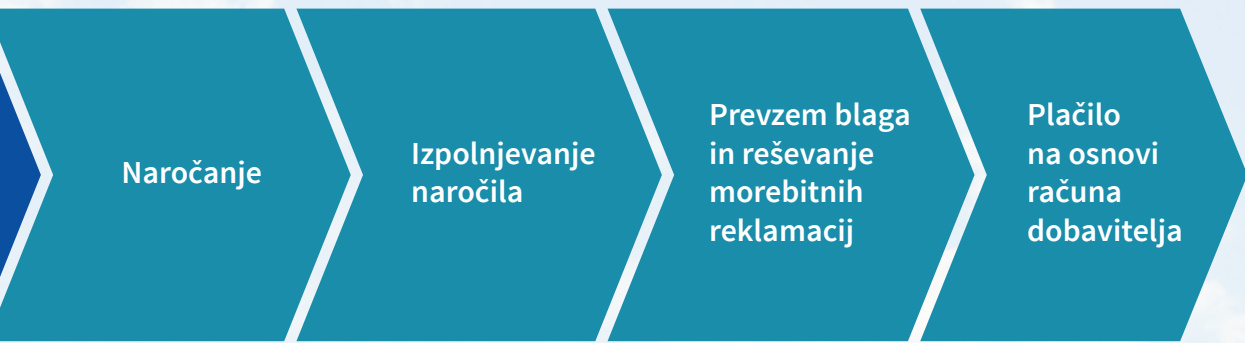
Analiza
ponudb
in izbira
dobavitelja

Pogajanja
in sklenitev
pogodbe

PRIPRAVLJALNA FAZA

Prva faza nabavnega procesa se navadno izvede le ob prvem izboru dobavitelja, ko se podjetje odloča o novih nabavnih materialih, izdelkih, storitvah itn. Koraki druge faze pa se običajno izvajajo ponavljajoče se ob rednih nabavah. Ker je v tej fazi dogovor z dobaviteljem že sklenjen in podrobnosti usklajene, se tu pojavi možnost za avtomatizacijo in optimizacijo.

Naročanje

Izpolnjevanje
naročila

Prevzem blaga
in reševanje
morebitnih
reklamacij

Plačilo
na osnovi
računa
dobavitelja

IZVEDBENA FAZA

Digitalizacija druge faze z uvedbo eDokumentov za avtomatizirano izvajanje naročil, dobave in plačil predstavlja pomembne koristi za kupce in njihove dobavitelje. Z avtomatiziranim eNaročanjem se poceni in poenostavi poslovanje ter pospeši dostavo, odpravlja se ročno delo, procesi v preskrbovalnih verigah pa so standardizirani in sledljivi.

Pri tem ni treba, da podjetje uvede eNaročanje hkrati v vseh procesih. Ena izmed prednosti eNaročanja je ravno v tem, da lahko podjetje uporabo in izmenjavo eDokumentov v procesih naročanja in dostave uvede postopoma, odvisno od svojih potreb ter zahtev partnerjev in zakonodaje. Pomembno je, da lahko podjetje prek ponudnikov ePoti poenoteno izvaja eNaročanje z vsemi partnerji v gospodarstvu, javni upravi doma in v tujini.

PREDNOSTI eNAROČANJA

Zmanjšanje stroškov

Uporaba eDokumentov pri eNaročanju zmanjša stroške papirja, tiskanja in pošiljanja, zaradi avtomatizacije postopkov pa se občutno zmanjša tudi poraba časa zaposlenih in poveča produktivnost. Začetna investicija v sistem, ki omogoča poslovanje z eDokumenti, se tako lahko hitro povrne.

Večja varnost

eDokumenti se lahko izmenjujejo prek varovanih, zaščitениh komunikacijskih poti. Uporaba elektronske izmenjave podatkov ali naprednega elektronskega podpisa omogoča zagotavljanje pristnosti izvora in celovitosti vsebine eRačuna.

Hitrejše poslovanje s krajšimi odzivnimi časi

Učinkoviti procesi pošiljanja in prejema ter integracija z varnimi elektronskimi potmi omogočajo zanesljivo, varno in hitro izmenjavo eDokumentov.

Večja učinkovitost in zmanjšanje človeških napak

Ročni vnos podatkov iz naročila, dobavnice ali računa v informacijski sistem ni več potreben; s tem se zmanjša možnost napak in pohitri reševanje morebitnih reklamacij.

Avtomatizacija in integracija postopkov, povezanih z eNaročanjem

Avtomatizacija izdaje, prejema, obdelave in hrambe eDokumentov ter integracija z varnimi elektronskimi potmi omogočajo organizaciji avtomatizirano poslovanje z dobavitelji in kupci ter optimizacijo internih postopkov naročil in računov.

Sledljivost procesov

Večja je sledljivost nad naročniško-dobavnim procesom, saj imata tako kupec kot dobavitelj na voljo povratne informacije glede stanja naročila, dostave in računa.

Hitrejša in varna hramba

eDokumenti se lahko samodejno shranijo v ustreznem sistemu za elektronsko hrambo.

Centralizacija informacij

Vsi eDokumenti so hranjeni na enem mestu in dostopni prek istega uporabniškega vmesnika.

DOKUMENTI V PROCESU eNAROČANJA

V avtomatiziranem procesu lahko poteka naročanje samodejno, saj lahko informacijski sistem prepozna zmanjšanje zaloge, samodejno pripravi naročilo in ga pošlje dobavitelju.

Informacijski sistem dobavitelja prejme sporočilo ter lahko glede na pogoje dobave in plačila, ki so definirani v pogodbi, samodejno pošlje potrditev naročila in podatke o dobavi, ko je blago pripravljeno. Naročnik prejme dobavnico, s katero se lahko pripravi na prevzem blaga na določen dan, ob določeni uri na določenem prevzemnem mestu.

Da lahko ta proces teče samodejno, morata pred tem naročnik in dobavitelj poleg cen in drugih poslovnih parametrov med seboj uskladiti tudi podatke, kot so na primer: kode artiklov, oznake lokacij, enote mere itn. Poleg tega se morata dogovoriti tudi o strukturi sporočil in načinu izmenjave elektronskih dokumentov.

eNaročilo, eDobavnica, eRačun in drugi eDokumenti so standardizirani strukturirani elektronski dokumenti v obliki .XML, ki enakovredno zamenjujejo dokumente v papirni ali drugi elektronski obliki, ki ni primerna za avtomatizirano obdelavo (npr. PDF).

Standardi eSLOG opredeljujejo strukture naslednjih elektronskih dokumentov

- **eSLOG 2.0 Elektronsko naročilo** je elektronski dokument, ki ga kupec pošlje dobavitelju in običajno vsebuje specifikacijo zahtevanih materialov oz. storitev, zahtevane količine, roke dobave, lokacije dobave in druge parametre, ki so potrebni za dobavo.
- **eSLOG 2.0 Elektronska potrditev naročila** je elektronski dokument, ki ga dobavitelj pošlje kupcu za potrditev naročila oziroma za sporočanje morebitnih sprememb pri dobavi.
- **eSLOG 2.0 Elektronska dobavnica** je elektronski dokument, s katerim dobavitelj ob dobavi kupcu pošlje podatke o dejanski dobavi.
- **eSLOG 2.0 Elektronski račun** je račun za opravljeno storitev ali dobavljeno blago, izdan v elektronski obliki.

eNaročanje za kupca

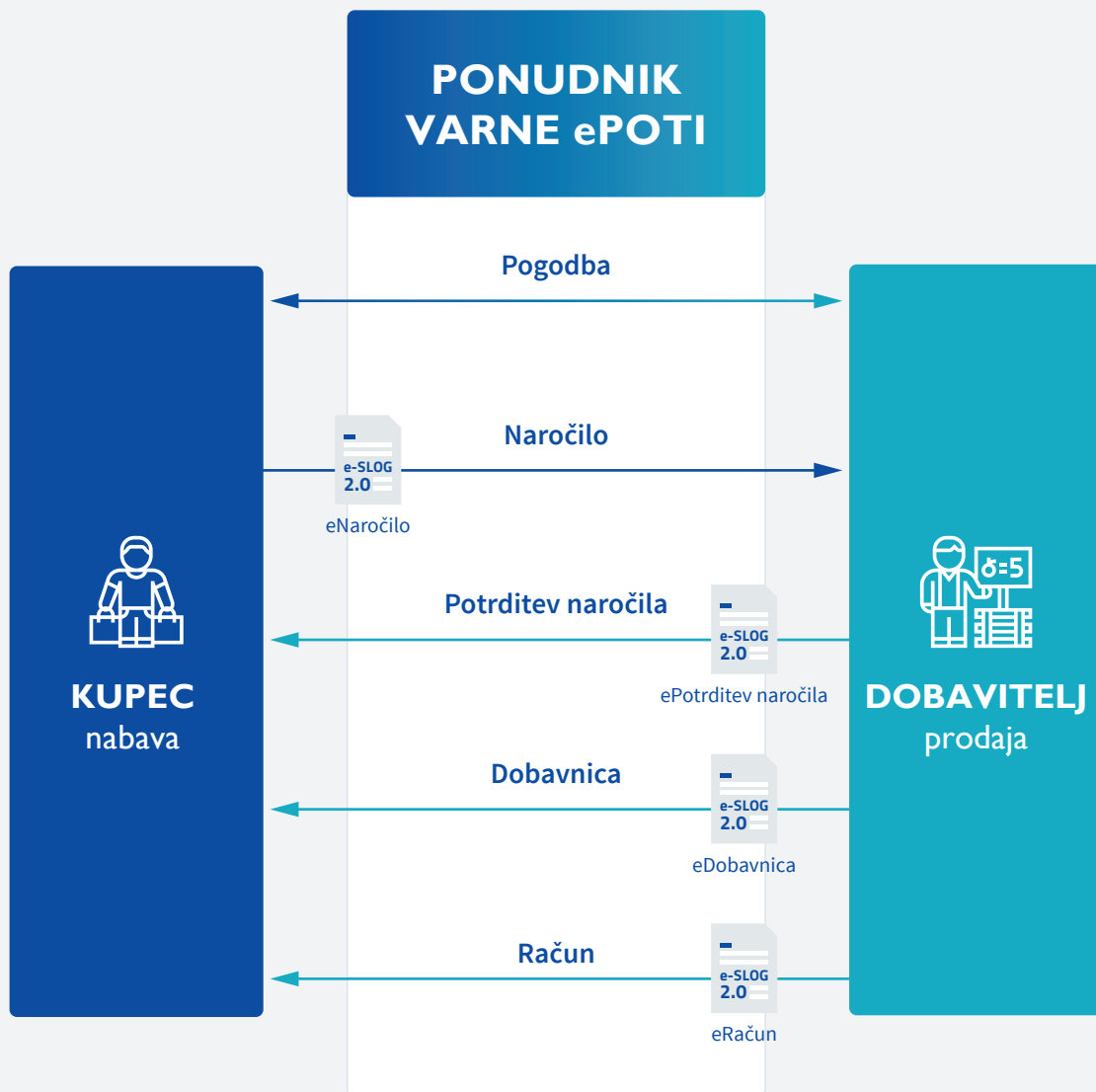
- Iz podatkov v poslovnem informacijskem sistemu se samodejno ustvari eNaročilo in prek ponudnika ePoti pošlje dobavitelju.
- Ob prejemu eRačuna je mogoča samodejna likvidacija glede na podatke v eNaročilu in eDobavnici.
- Sistem samodejno prejme in obdela dobaviteljevo potrditev naročila.
- Omogočena je stalna sledljivost izvedbe naročila, pogodbenih obveznosti, dobav in plačil.
- Ob prejemu eDobavnice lahko dobavljene artikle samodejno primerja s podatki na potrditvi naročila.
- Odpravlja se papir in zmanjša obseg ročnega dela ter povezanih stroškov obdelave dokumentov in prenosa v sisteme.

eNaročanje za dobavitelja

- Poslovni informacijski sistem avtomatizira zajem in kontrolo prejetega eNaročila, brez ročnega vnosa ali prepisovanja.
- Skrajša se plačilni cikel, saj sistem samodejno izda eRačun, ko je naročilo izpolnjeno.
- Na osnovi podatkov v sistemu se lahko za posamezno naročilo avtomatizirano pripravi ePotrditev naročila in prek ponudnika ePoti pošlje kupcu.
- Zmanjša se število napak, izboljšata se storitev in podpora strankam.
- eDobavnice in eRačuni se lahko samodejno predizpolnijo iz podatkov v eNaročilu.
- Odpravlja se papir in zmanjša obseg ročnega dela ter povezanih stroškov obdelav in prenosa v sisteme. Odgovorni se z odpravo ročnega dela osredinijo na naloge, kot so: strateško načrtovanje, odločanje in gradnja dobrih odnosov s kupci.

Izmenjava eDokumentov pri eNaročanju

HRAMBA eDOKUMENTOV

Pripravljene, izmenjane in prejete eRačune in druge eDokumente je treba na ustrezen način tudi hraniti. Hramba eRačunov je preprostejša kot hramba papirnih računov, dostop do hranjenih dokumentov je hitrejši in bolj nadzorovan, dokumenti so varnejši, fizičnega prostora, namenjenega za hrambo, pa potrebujemo precej manj.

Pri hrambi eDokumentov je treba upoštevati zahteve zakonodaje. Za celoten čas hrambe je treba zagotavljati pristnost izvora in celovitost vsebine eRačuna. Čeprav zakonodaja ne predpisuje, v katerem informacijskem sistemu morajo biti eRačuni hranjeni, naj bodo eRačuni in drugi poslovni eDokumenti hranjeni na način, ki zagotavlja varno in zanesljivo hrambo skozi celoten življenjski cikel dokumenta.

Zakonodaja ureja tudi certifikacijo storitev in programskih rešitev za eHrambo. Od države certificirane storitve in rešitve so preverjeno skladne z zakonodajo. Uporaba certificiranih storitev ali rešitev za podjetja sicer ni obvezna, lahko pa jih močno razbremenijo, saj je skladnost storitev ali rešitev z zakonodajo v tem primeru že potrjena od države.

Čedalje bolj se uveljavlja, da je namenski sistem za hrambo eDokumentov integriran s poslovnimi aplikacijami, ki jih zaposleni uporabljajo pri svojem delu. Prenos obdelanih eDokumentov v sistem za eHrambo se izvaja samodejno, brez posredovanja uporabnika. Tako uporabnikom ni treba za vlaganje dokumentov ali iskanje po dokumentih zaganjati dodatnih uporabniških vmesnikov in programov, kar omogoča hitrejši prehod na nov način dela in večjo učinkovitost dela.

Pomembne funkcionalnosti sistema za hrambo eDokumentov

- Možnost integracije z obstoječimi poslovnimi aplikacijami.
- Zagotavljanje celovitosti, da se vsebina dokumentov med hranjenjem ni nepooblaščno spremenila.
- Sistem hrani revizijske sledi o vseh aktivnostih, ki jih izvajajo uporabniki.
- Uporaba naprednih tehnoloških mehanizmov za zagotavljanje celovitosti in nespremenljivosti (npr. napredni elektronski podpis, časovni žig).
- Nastavitev roka hrambe posameznih dokumentov glede na zakonske zahteve.
- Dostop do hranjenih dokumentov kadar koli in s katere koli naprave.

KAKO ZAČETI

I.

Odločitev za uvedbo eNaročanja

oziroma ocena donosnosti naložbe uvedbe eNaročanja z vašimi partnerji. Ta naj vključuje analizo pripravljenosti partnerjev (kupcev in dobaviteljev) za eNaročanje z možnostjo komuniciranja prek eSLOG eDokumentov, oceno stroškov papirne dokumentacije, pregled internih procesov in sistemov, pregled obstoječe informacijske rešitve in obstoječega ponudnika varne ePoti ter časovni okvir začetka uvedbe. V tej fazi priporočamo določitev obsega uvedbe eNaročanja, katere eSLOG eDokumente boste uvedli ter obseg in število poslovnih partnerjev.

2.**Priprava projekta uvedbe eNaročanja.**

Določitev projektne skupine je odvisna od obsega projekta; dobrodošlo je, da skupina vključuje predstavnike oddelkov za nabavo, prodajo, računovodstvo, logistiko in za IT. V manjših podjetjih je to lahko tudi samo ena oseba.

3.**Izbira ali nadgradnja informacijskega sistema za eSLOG 2.0.**

Večina podjetij v Sloveniji že uporablja eno izmed programskih rešitev, ni pa nujno, da obstoječa rešitev podpira procese eNaročanja in eSLOG 2.0 eDokumente. Zato je pred začetkom treba preveriti, kaj vam obstoječa programska rešitev že omogoča ter ali jo je treba nadgraditi z dodatnimi funkcionalnostmi ali mogoče poslovnoinformacijsko rešitev zamenjati. Nekateri ponudniki te funkcionalnosti svojim strankam omogočajo brezplačno, pri drugih pa je to treba plačati. Pomembno je, da poslovna informacijska rešitev vključuje tudi integracijo s ponudniki varnih ePoti in s tem avtomatizacijo prejema in izdaje, tako da vam izdanih in prejetih eDokumentov ni treba ročno vnašati v vašo programsko rešitev.

4.**Izbira ponudnika varnih ePoti.**

Za varno in zanesljivo izmenjavo eDokumentov potrebujemo ponudnika varnih ePoti. Tako se vam o načinu izmenjave eDokumenta ni treba usklajevati z vsakim partnerjem posebej, ker izmenjavo vseh eDokumentov z vašimi kupci, dobavitelji, javno upravo doma in v tujini prevzame ponudnik ePoti. Pri tem ni pomembno, da je vaš partner, s katerim izmenjujete eDokumente pri istem ponudniku, saj se ponudniki med seboj povezujejo. Pri izbiri ponudnika ePoti je dobro preveriti, s katerimi drugimi ponudniki je povezan oziroma ali lahko prek njega izmenjujete dokumente z vsemi želenimi partnerji.

5.**Vpis v Nacionalni register ePoslovanja (eRegister).**

Z vpisom vaših podatkov v eRegister boste podali jasne informacije vašemu partnerju o tem, ali v podjetju uporabljate eNaročanje, katere eDokumente imate podprte, kdo je vaš ponudnik ePoti, ter kontaktne podatke osebe v vašem podjetju, ki je odgovorna za ta del poslovanja. Na podlagi teh podatkov bo vaš partner že imel na voljo vse potrebne podatke, da z vami vstopi v svet elektronskega naročanja.

6.**eHramba dokumentov.**

Izdane in prejete eDokumente je treba v elektronski obliki tudi ustrezno hraniti. Zato se pred uvedbo eNaročanja odločite, v katerem sistemu boste shranjevali eDokumente. To je lahko vaš obstoječ poslovnoinformacijski sistem ali namenska storitev oz. rešitev za dolgoročno eHrambo dokumentov. Veliko ponudnikov poslovnih programskih rešitev in ponudnikov ePoti ima že pripravljeno integracijo s ponudniki namenskih rešitev za eHrambo, tako da se izdani in prejete eDokumenti samodejno prenesejo v sistem za dolgoročno eHrambo eDokumentov. Dobrodošlo je, da je storitev ali rešitev hrambe certificirana⁶.

7.**Ureditev matičnih podatkov podjetja.**

Dobrodošlo je, da si pred uvedbo eNaročanja uredite svoje matične podatke, saj s tem močno olajšate izvedbo eNaročanja. Priporočljivo je, da si uredite GLN-lokacijsko številko⁷, ki služi za enolično identifikacijo podjetja in vsake lokacije, ki sodeluje v dobavni verigi. Ena izmed pomembnih aktivnosti je tudi uskladitev podatkov o artiklih (nazivi, razvrstitev, mere, teža, GTIN ...) z vašim partnerjem.

8.**Začetek prejema in pošiljanja eDokumentov.**

Čestitamo, uredili ste vse potrebno za izvajanje eNaročanja v vaši organizaciji. Sporočite to svojim dobaviteljem in kupcem ter začnite s pošiljanjem in prejemom naročil, potrditev naročil, dobavnic in računov.

⁶ Seznam certificiranih storitev in rešitev za eHrambo je objavljen na spletni strani Arhiva RS, reh.ars.gov.si/index.php?page=webInterface&idDefinition=2.

⁷ V Sloveniji si številko GLN (Global location number) lahko pridobite na GS1 Slovenija, www.gs1si.org.

PRIPOROČILA ZA IZBIRO PONUDNIKOV ePOSLOVANJA

Ponudba rešitev in storitev za ePoslovanje je na trgu v Sloveniji sorazmerno široka ter prilagojena različnim velikostim podjetij in panogam. Prav tako obstajajo različni cenovni modeli, ki so prilagodljivi potrebam slovenskih podjetij. Ponudniki ponujajo širok spekter rešitev, od splošnih poslovnoinformacijskih rešitev, varnih ePoti, eNaročanja, eHrambe, ePodpisovanja in drugih specializiranih rešitev.

Povečanje učinkovitosti, racionalizacija procesov in prihranek stroškov so v veliki meri odvisni od rešitve ali storitve, ki jo izberete. Pomembno je razumevanje potreb in kritičnih predpostavk, ki nam pomagajo opredeliti funkcionalnost izbranih rešitev in zaupanja vrednih partnerjev, zato vam v nadaljevanju podajamo nekaj ključnih vidikov za izbiro ponudnika ePoslovanja.

1
Podpora
dokumentom
eSLOG

2
Interoperabilnost

3
Sledenje
in nadzor

4
Avtomatizacija
pošiljanja in prejema
eDokumentov

5
Uporaba
eRegistra

6
eHramba
eDokumentov

7
Varnost in
zanesljivost

8
Partnerstvo z
drugimi ponudniki
storitev

9
Vključevanje vaših
partnerjev

10
Podpora
uporabnikom

11
Tehnološka
naprednost

12
Certifikacije

13
Znanje, izkušnje

14
Portfolio strank

Podpora dokumentom eSLOG

eSLOG eRačun je danes že podprt dejansko v vseh poslovnoinformacijskih rešitvah, ki se uporabljajo v Sloveniji.

Pomembno pa je, ali ponudnik omogoča pripravo in izdajo tudi drugih dokumentov eSLOG, kot sta eNaročilo in eDobavnica. Za avtomatizacijo prejema je ključno, ali ponudnik zagotavlja prejem dokumentov eSLOG v sistem brez ročnega dela.

Interoperabilnost

Čeprav so v Sloveniji večinoma uporabljali standard eSLOG, lahko prejemnik doma ali v tujini uporablja drug uveljavljen standard. V takih primerih potrebujete ponudnika, ki se prilagaja različnim standardnim formatom, načinom izmenjave in protokolom prejemnika. Pri tem ponudnik izvede samodejno pretvorbo eSLOG eDokumenta v obliko, ki jo uporablja prejemnik. Na enak način lahko ponudnik vaše prejete eDokumente iz drugih oblik pretvori v eSLOG in s tem naredi berljivo sistem, ki ga uporabljate.

Sledenje in nadzor

Ponudnik programske rešitve ali ePoti naj podpira samodejno pošiljanje in izmenjavo povratnih informacij (ePovratnica) pošiljatelju o prejemu eDokumenta, saj je tako omogočeno sledenje eDokumentu. Enako naj tudi omogoča prejem in obdelavo prejetih ePovratnic.

Avtomatizacija pošiljanja in prejema eDokumentov

Za učinkovito ePoslovanje je nujno zagotoviti avtomatizirano pošiljanje izdanih eDokumentov ter avtomatiziran prejem in obdelavo prejetih eDokumentov. Zato je potrebno dobro sodelovanje med različnimi programskimi rešitvami in storitvami, ki jih lahko ponuja en ali

več ponudnikov. Zelo pomembno je, da so rešitve in storitve, ki jih uporabljate v podjetju, odprte ter da omogočajo integracijo in povezavo z drugimi rešitvami in storitvami. Primer take povezave je integracija storitev ponudnika ePoti za elzmenjavo eDokumentov v poslovnoinformacijski sistem (ERP).

Uporaba eRegistra

Integracija rešitve z Nacionalnim registrom ePoslovanja (eRegister)⁸ omogoča avtomatizacijo izdaje eDokumentov. Poleg uporabe eRegistra v programskih rešitvah je pomembno, da ponudnik tudi omogoča vpis svojih uporabnikov eRegister in s tem zagotovi javno objavo podatkov o uporabniku za prejem eDokumentov⁹.

eHramba eDokumentov

Ključno je, da ponudnik zagotavlja dolgoročno varno in zanesljivo elektronsko hrambo eDokumentov za ves čas življenjskega cikla dokumentov¹⁰. eHrambo lahko zagotavlja ponudnik poslovnoinformacijske rešitve v lastni rešitvi ali pa s povezavo z namensko storitvijo ali rešitvijo dolgoročne hrambe eDokumentov.

Varnost in zanesljivost

eRačuni in drugi eDokumenti vsebujejo občutljive podatke, zato je ključno, da ponudniki zagotavljajo zaupno obdelavo podatkov ter varno upravljanje in shranjevanje podatkov skladno z mednarodnimi standardi, kot je ISO 27001.

Partnerstvo z drugimi ponudniki storitev

Vaš ponudnik storitev bi moral omogočati poveztljivost z drugimi ponudniki (integratorji rešitev in ponudniki ePoti), da zagotovi dosegljivost in razpoložljivost čim

večjega števila prejemnikov v Sloveniji in tujini. Cilj je, da prek svojega ponudnika lahko izvajate eNaročanje in eRačune s komer koli. Ena izmed ključnih informacij za mednarodno poslovanje je, da ima dostop ali certificirano priključno točko PEPPOL – peppol.eu/who-is-who/peppol-certified-aps.

Vključevanje vaših partnerjev

Pogosto se v eNaročanje in eRačune vključijo vaši kupci in dobavitelji na osnovi vaše pobude. Ponudnik vam lahko pomaga, da je vključevanje vaših partnerjev hitro in preprosto. Če ponudnik omogoča tudi spletne portalne rešitve za pripravo in izmenjavo eDokumentov, se s tem zagotovi boljšo in hitrejšo pripravljenost predvsem vaših manjših partnerjev, ki nimajo naprednih rešitev in storitev za uvedbo eNaročanja.

Podpora uporabnikom

Dobra podpora strankam je zelo pomembna, saj vam ob morebitnih nejasnostih in težavah lahko hitro reši marsikatero skrb. Pomembno je, da je podpora na strani ponudnika osebna in strokovna ter da je na voljo 24/7. Ponudniki ponujajo podporo svojim uporabnikom v različnih cenovnih politikah, od brezplačne podpore za vse svoje stranke do plačljivih paketov ali zaračunavanja na klic.

Tehnološka naprednost

Glede na hiter razvoj na področju tehnologije v svetu sta tehnološka naprednost in seznanjenost ponudnika z novimi tehnologijami skoraj pogoj pri izbiri ponudnika, saj se lahko hitro zgodi, da zastarela tehnologija ne omogoča ustreznega izvajanja

interoperabilnosti, sledenja, nadzora in varnosti ter da ni do uporabnika tako prijazna, kot je to omogočeno s stalnimi nadgradnjami in z novo tehnologijo.

Certifikacije

Vaš ponudnik mora zagotavljati razpoložljivost storitev ali rešitev ter podporo ob incidentih skladno s SLA. Pomembno je tudi, ali je vaš ponudnik certificiran po mednarodnih standardih in ali deluje skladno s priporočili izvajanja storitev (npr. ISO 27001, ITIL ...).

Znanje, izkušnje

Pomembno je, da ima vaš ponudnik ustrezno znanje in izkušnje pri nujenju storitev, rešitev in izvajanju projektov eNaročanja in eRačuni, saj ne gre le za storitve prenosa dokumentov v teh procesih, ampak tudi za izvajanje interoperabilnosti, sledljivosti in varnosti skozi celoten proces.

Portfolio strank

Pri izbiri ponudnika je pomembno vedeti, kolikšen je obseg strank ponudnika, in ugotoviti, ali ponudnik deluje samo v Sloveniji ali tudi mednarodno. Poleg tega pa je pomembno, pri katerem ponudniku se nahaja večina partnerjev oziroma da je ponudnik povezan z drugimi omrežji ponudnikov, ki jih uporabljajo vaši partnerji – doma ali v tujini.

⁸ Spletna stran eRegistra je e-register.gzs.si.

⁹ Ponudnik, ki želi vpisovati svoje uporabnike v eRegister, mora biti v eRegistru registriran kot ponudnik.

¹⁰ Čas hrambe posameznih vrst dokumentov opredeljuje zakonodaja.

STANJE Z eRAČUNI V SOSEDNJIH DRŽAVAH

HRVAŠKA

Standard:

OASIS UBL 2.1, Cross Industry Invoice (CII)

Obveznost:

od 1. 7. 2019 naprej je obvezno pošiljanje eRačunov za vse dobavitelje hrvaškemu javnemu sektorju.

Način izmenjave:

centralno državno platformo za izmenjavo eRačunov upravlja finančna agencija FINA. Izmenjava je za izdajatelje v Sloveniji mogoča prek omrežja bizBox ali PEPPOL.

ITALIJA

Standard:

FatturaPA

Obveznost:

eRačuni B2G so obvezni od 2014, od 1. 1. 2019 so eRačuni obvezni tudi za B2B in B2C, in sicer za vsa podjetja z letnim prihodkom nad 65.000 EUR.

Način izmenjave:

centralno državno platformo za izmenjavo eRačunov Sistema di Interscambio upravlja Ministrstvo za finance. Izmenjava je za izdajatelje v Sloveniji mogoča prek omrežja bizBox.

AVSTRIJA

Standard:

ebInterface in PEPPOL-BIS 3.0

Obveznost:

od 18. 4. 2020 naprej je obvezen prejem za celotno javno upravo.

Način izmenjave:

uporaba poljubne platforme, če je povezana z avtentikacijskimi storitvami na zveznem portalu e-rechnung.gv.at. Izmenjava je za izdajatelji v Sloveniji mogoča prek omrežja bizBox.

MADŽARSKA

Standard:

XML-standardi, ki so skladni z EN 16931 (UBL 2.1, CEFACT Cross Industry Invoice (CII))

Obveznost:

od 1. 7. 2018 naprej je za madžarske davčne zavezance obvezna fiskalizacija s poročanjem računa davčnemu uradu.

Način izmenjave:

ni centraliziranega sistema za izmenjavo eRačunov; izbira načina in ponudnika je poljubna.

KDO JE KDO

Center za ePoslovanje Slovenije

e info@epos.si
e eslog@epos.si

Center za ePoslovanje Slovenije (EPOS)

Center za ePoslovanje Slovenije (EPOS) nudi podjetjem, drugim organizacijam in posameznikom na enem mestu zbrane vse pomembne informacije in pomoč za uvedbo in učinkovito izvajanje ePoslovanja. EPOS deluje na področju standardizacije elektronskih dokumentov (eSLOG), sodelovanju in mreženju s ključnimi deležniki ePoslovanja v Sloveniji in tujini, objave in deljenja priporočil in dobrih praks za pošiljanje, izmenjavo, prejem in hrambo poslovnih eDokumentov ter izvajanju raziskav na področju ePoslovanja. EPOS deluje v okviru Gospodarske zbornice Slovenije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA JAVNA PLAČILA

e e-racun@ujp.gov.si

Uprava za javna plačila (UJP)

UJP je enotna vstopna oziroma izstopna točka za izmenjavo eRačunov, ki jih izdajajo in prejemajo proračunski uporabniki. eRačune morajo proračunski uporabniki prejemati in izdajati le prek UJP. Vsi, ki poslujejo s proračunskimi uporabniki, morajo za dobavljeno blago in izvedene storitve pošiljati eRačune.

Slovenski forum za eRačun

e forum@epos.si
e e-racun@ujp.gov.si

Slovenski nacionalni forum za eRačun

Forum je posvetovalno telo na področju eRačunov na nacionalni ravni, ki vključuje predstavnike zainteresiranih deležnikov gospodarstva (malih, srednjih in velikih podjetij), javnega sektorja, združenj, zbornic in izobraževalnih institucij. Forum sta ustanovila Gospodarska zbornica Slovenije in UJP in šteje preko 160 članov. Člani Foruma pripravljajo skupne usmeritve za delovanje slovenskega ekosistema ePoslovanja podjetij in javne uprave.

EU forum za eRačun

The European Multi-Stakeholder Forum on Electronic Invoicing (EMSFEI) - Evropski forum za eRačun združuje zainteresirane strani iz nacionalnih forumov za eRačun in druge ključne deležnike na področju eRačunov v Evropi. Cilj foruma je pomoč pri množični uvedbi in uporabi eRačunov na nacionalni in EU ravni. Forum ustvarja edinstveno priložnost za čezmejno izmenjavo izkušenj in najboljših praks. Prav tako razpravlja o vprašanjih skupnega interesa in lahko podaja priporočila Komisiji.

**Združenje za
informatiko in
telekomunikacije**

e zit@gzs.si

Združenje za informatiko in telekomunikacije (ZIT)

Združenje za informatiko in telekomunikacije (ZIT) je eno mlajših združenj, ki delujejo v okviru Gospodarske zbornice Slovenije. Združenje deluje v skladu z interesi IKT podjetij člani združenja in soustvarja poslovno okolje (ekosistem), ki podjetjem končnim uporabnikom pomaga izkoriščati IKT tehnologije in rešitve na najbolj učinkovit način, izboljšuje pogoje poslovanja podjetjem iz IKT sektorja ter podpira njihove izvozne aktivnosti. ZIT sodeluje z Ministrstvom za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo pri načrtih za spodbujanje digitalizacije gospodarstva in izgradnje digitalnih kompetenc, z Ministrstvom za javno upravo pri razvoju inovativnega poslovnega okolja ter z drugimi ministrstvi pri pripravi ustrezne zakonodaje.

**DIGITALNA
SLOVENIJA**

e info@digitalna.si

Slovenska digitalna koalicija

Slovenska digitalna koalicija (Digitalna.si) je bila ustanovljena v namene usklajevanja digitalnega preoblikovanja Slovenije, s sodelovanjem deležnikov iz gospodarstva, znanosti, šolstva, državne uprave, javnega sektorja, lokalne samouprave in civilne družbe. Njen cilj je skupno reševanje in usmerjanje digitalizacije Slovenije, ki bo prispevala k družbenemu razvoju ter k izboljšanju gospodarske uspešnosti, zaposlitvenih možnosti, kakovosti življenja in socialne vključenosti, skladno s smernicami EU.

e prodaja@bizbox.eu

bizBox

Ekosistem bizBox predstavlja enotno vstopno točko ePoslovanja, ki omogoča uporabnikom prijazno brezpapirno poslovanje in povezovanje z drugimi poslovnimi partnerji brez dodatnih namestitev programske opreme in stroškov. Interoperabilnost bizBox sistema omogoča, da se veliko število poslovnih partnerjev lahko poveže v omrežje na način, da nobenemu od njih ni potrebno spreminjati obstoječih informacijskih sistemov in standardov. Partnerji so fleksibilno povezani prek sistema izmenjave eDokumentov. Za aktivno uporabo bizBox za izmenjavo in ePoslovanje s partnerskimi podjetji (doma in v tujini) in javno upravo se mesečno odloča že več kot 15.000 organizacij.

e info@dihslovenia.si

Digitalno inovacijsko stičišče Slovenije (DIH Slovenija)

DIH Slovenije je osrednja nacionalna točka za zagotavljanje, povezovanje in podporo poslovnih in tehnoloških znanj, tehnologij, eksperimentalnih in pilotnih okolij, najboljših praks, metodologij in drugih dejavnosti, ki so potrebne, da se slovenski industriji omogoči izgradnja digitalnih kompetenc, inovacij modelov in procesov; ki podpirajo njihovo digitalno preobrazbo in dvigujejo njihove konkurenčne prednosti, ki temeljijo na digitalnem.

e info@gs1si.org

GS1 Slovenije – Zavod za identifikacijo in elektronsko izmenjavo podatkov

GS1 Slovenija je neodvisna in nepridobitna organizacija na področju mednarodnih standardov GS1 za identifikacijo, zajem in za elektronsko izmenjavo podatkov v Sloveniji. Ima več kot 3.500 članov oziroma uporabnikov, predvsem iz predelovalne in trgovske dejavnosti, logistike in zdravstva. GS1 Slovenija je nacionalni predstavnik mednarodne organizacije GS1 AISBL.

